

31.5.2022

Finto-palvelun ohjausryhmän kokous 31.5.2022

Aika 31.5.2022 klo 9.30-11.30

Paikka Zoom-etäkokous

Jäsenet Katri Seppälä, Sanastokeskus ry (puheenjohtaja)
Riitta Alkula, Digi- ja väestötietovirasto
Johanna Eerola, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Sampsa Heinonen, Museoliitto
Miia Herrala, Kansallisarkisto
Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto
Tiina Järvinen, yliopistokirjastot
Eeva Klinga-Hyöty, Ammattikorkeakoulujen kirjastot
Tommi Lehtonen, KAVI
Johanna Lilja, Kansalliskirjasto
Kimberli Mäkäpäinen, Wikimedia Suomi
Jessica Parland-von Essen, CSC
Marjut Puominen, yleiset kirjastot
Ulriikka Puura, erikoiskirjastot
Jouni Tuominen, HELDIG

Varajäsenet Leena Granholm, Valtioneuvoston kanslia

Nina Hyvönen (pysyvä asiantuntija)

Esittelijä Mikko Lappalainen

Sihteeri Mirja Anttila

Kutsutut asiantuntijat

Elina Wihuri, Kotus

Mona Lehtinen

31.5.2022

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.32.

2. Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista.

Päätös: Esityslista hyväksyttiin.

KESKUSTELUASIAT

4. Uuden ontologiaeditorin käyttöönottojen jatkaminen

(Mikko Lappalainen)

Käydään läpi uuden ontologiaeditorin käyttöönoton tilannetta ja etenemisvaihtoehtoja.

Keskustelu

Keskusteltiin siitä, onko valitun editorin tarkoitus soveltaa nimenomaan ontologioiden ja ns. kuvailusanastojen ylläpitoon, vai pitäisikö myös terminologisia sanastoja pystyä ylläpitämään samalla ohjelmalla. Todettiin että Fintossa julkaistaville sanastoille on tarkoitus tarjota yhtä editoria, jonka peruskäyttöön Finto-palvelu tarjoaa tukea. Ehdotettiin myös Sanastot-työkalun esittelyä Finto-tiimille, koska sitä on viime vuosina edelleen kehitetty.

Todettiin, että Kansalliskirjaston strategiassa on linjattu, että suositetaan avointa lähdekoodia silloin kun se on tarkoituksenmukaista. Editori ei kuitenkaan ole Finto-palvelun ydintä, joten myös kaupallisen tuotteen hankkiminen on tekninen resurssitilanne huomioiden perusteltua. Poolparty-editorin osalta on vielä selvitettävä käytettävyydestä ohella lisenssiehtojen mahdolliset rajoitukset esim. sanastojen määrälle. Huomautettiin, että on tärkeää, ettei editorin hankinnasta tule taloudellista estettä erikoisontologian kehittämiselle ja että testaamiseen osallistuisi myös jonkin erikoisontologian ylläpito. Vertailun etenemisestä toivottiin tietoa ohjausryhmän seuraavassa kokouksessa.

31.5.2022

5. Suomenkielisten kieltennimien sanasto

(Elina Wihuri)

Finton, Kotoistuspalvelun ja Kotimaisten kielten keskuksen yhteisprojekti, jossa on tarkoitus laatia Finto-palvelun kautta levitettävä, käyttäjälle maksuton sanasto suomen kieleen suositetuista kieltennimistä. Lisäksi suunnitteilla on helppokäyttöinen lisähakupalvelu, jonka avulla voi hakea nopeasti tietoja sanaston yksittäisestä kieltennimestä. Suunnittelun tilanne ja aikataulu jatkossa.

Keskustelu

Todettiin, että kieliin liittyviä tietoja, erityisesti kielikoodeja, on useissa palveluissa (esim. Koodistot, Kelan ja THL:n palvelut). On tärkeää, että eri alustoilla julkaistut tiedot ovat yhtenäisiä keskenään. Keskusteltiin myös kielikoodien julkaisuun mahdollisesti liittyvistä lisenssimaksuista ja todettiin yhteistyön olevan laajoissa lisenssikysymyksissä tärkeää.

6. Automaattisen kuvailun kehittäminen ja hyödyntäminen Kansalliskirjastossa

(Mona Lehtinen)

Esittelyssä automaattisen asiasanoituksen työkalu Annif ja siihen perustuva Finto AI - palvelu. Käydään läpi myös automaattisen kuvailun projektisuunnitelmaa vuodelle 2022.

Keskustelu

Keskustelussa kerrottiin hyvästä palautteesta mm. massadigitointiprojektissa ja opiskelijoiden käytössä. Toisaalta kysyttiin, voiko käyttäjä itse opettaa Annifia vähentääkseen epäolennaista ehdotusten määrää. Tätä on jonkin verran testattu, mutta siitä ei ole havaittu olevan hyötyä. Kysyttiin myös mahdollisuudesta hyödyntää ontologian käsitesuhteita ehdotusten taustalla. Aiheesta on suunnitteilla työpaja.

Automaattiseen bibliografiseen kuvailuun liittyvien haasteiden taustalla todettiin olevan aineistojen monimuotoisuus, jolloin on vaikeaa luoda yleispätevää sääntöä tietojen poimimiselle dokumenteista. Kun toisaalta ihmisen on helppo tunnistaa kuvailutiedot julkaisuista, ei automaatiosta välttämättä ole hyötyä työn tehostamisessa.

AJANKOHTAISET ASIAT

7. Highlight report 2/22 - Finto-palvelun ajankohtaiset asiat

(Mikko Lappalainen)

Keskustelu

Todettiin, että Lajistolla ja YSOlla on päällekkäisyyttä ja että niiden suhdetta on jatkossa hyvä pohtia ainakin linkitysten osalta.

31.5.2022

MUUT ASIAT

8. Seuraava kokous

Päätetään seuraavan ohjausryhmän kokouksen ajankohta.

Päätös: pidetään seuraava kokous 5.10. klo 13-15. Kokous järjestetään todennäköisesti lähi- tai hybridikokouksena.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.28.